

Sjónarmið

viðurskipti.

Longu nú kann eg siga, at tað avgjort var ein fyrimunur fyri allan flokkin at sleppa undan øllum hasum dansktím-unum, ikki minst fyri teir veikaru næmingar-nar. Eisini hetta við teimum veikaru næm-ingunum átti at verið ein nóg góð grundgeving fyri eini broyting. Har-umframt legði eg til merkis, at næmingarnir skiltu væl danskt, sjálvt um teir ikki høvdu havt ein einasta dansktíma.

Annars tosa vit um at gera kanningar. Tað mátti verið óneyðugt við kanningum í einum so greiðum máli sum 6 føroysktímar og 5 dansktímar í 3. flokki. Øll, bæði skúlafolk og onnur, munnu duga at siggja, at her er okkurt spinnandi gálið við lut-fallinum millum móður-málið og 1. fremmandamálið.

Móðurmálistímar í Danmark, Svøríki og Føroyum

Förvitnisligt er at sam-anhera móðurmálistíma-talið í Danmark og Svø-riki við støðuna hjá okkum í Føroyum:

- Danmark,**
1. flokkur: 8–10
2. flokkur: 8–9
3. flokkur: 7–10

Svøríki:

1. flokkur: 8–11
2. flokkur: 8–10
3. flokkur: 9–11

Føroyar:

1. flokkur: 6–7
2. flokkur: 6–7
3. flokkur: 6(+5 d.a.t.)

Nevnast kann, at danir hava flutt enskt (sift fyrsta fremmandamál) úr 5. flokki niður í 4. flokk (2 tímar). Danir eru annars farnir undir at styrkja undirvísingina í danskt heilt frá 1. flokki upp til lærara-skúlnar. (Úr bókini Nordlæs). So á móður-málsøkinum eru vit eftirbátar í ólukkumát.

Løggar

samanberingar
Minnilutin heldur eingi prógv vera fyri, at teir næmingar, sum byrjaðu sína skúlagongd við donskum, vóru verri fyri í føroyskum, enn næm-ingar, sum høvdu meir av føroyskum í skúlan-um. Hvussu kunnu tit fáa tykkum at saman-bera skúlanæmingar í t.d. 1950 árunum, við næmingar í okkara fjøl-miðlitið, nú útlendskt mál er at siggja og hoyra bæði nátt og dag?

Óg sanniliga nevna tit eisini okkara yrkjarar og rithøvundar, sum fyrst í hesi øldini ongantíð høvdu havt føroyskt í skúlanum, men kortini kundu yrkja og skriva á føroyskum. Ja, høvdu vit ikki havt hesi fólkini og onnur við, sum

treiskaðust móti tí út-lendska, so hevði støða móðurmálsins verið syndarlig í dag. Ikki skilji eg rættiliga, hvat tit ætla við hasum hug-leiðingunum, men okk-urt bendir á, at tit ikki hildu tað gera so nógv, um vit bert høvdu danskt í skúlanum, tí føroyskt hevði yvirleivað kortini. Ørkymlandi hugsanarháttur.

Danskt skal varð-veitast óbroytt!

Hetta er tað, tit triggir mæla til. Og hví? Jú, tí annars halda tit tykkum ikki sleppa at styrkja 2. fremmandamálið, enskt, við at flyta tað niður í 5. flokk. At móðurmálið verður við skerdan lut, tykist tit ikki at hugsa so nógv um.

Mitt sjónarmið er júst tað øvugt. Flyta vit enskt niður í 5. flokk, ja, so forða vit fyri broy-tingum í donskum í 3. flokki, og samstundis forða vit fyri menning av móðurmálinum. Lat okkum tí fyrst royna at menna móðurmálið við at flyta danskt upp í 4. flokk, so kunnu vit tosa um enskt seinni.

Fyri at lætta eitt sindur um samvitskuna nevna tit møguleikan við ein-um heldur lægri tímatali í donskum í 3. flokki, og at tann minkingin so kann leggast aftur at føroyskum. Tað hevði so verið frægari enn eingin broyting, men havast má í huga, at hatta er tað, sum tit mæla til í øðrum lagi. 1. tímali tykkara er, at danskt verður varðveitt óbroytt, og at enskt verður styrkt.

Enskt er 2. fremm-andamál okkara

Tit siga at enda, at onnur lond byrja við ensk-um í 4. flokki. Jú, gaman í, Danmark hevur t.d. 2 tímar í 4. flokki nú, men tað er villileiðandi, at tit ikki samstundis nevna, at enskt er 1. fremmandamál í Dan-mark, meðan okkara 1. fremmandamál, danskt, hevur heilar 5 tímar í 3. flokki. Enskt er jú 2. fremmandamál okkara.

Lat meg at enda nevna, at eg vænti, at okkara politisku mynd-ugleikar eru so mikið at sær komnir, at teir fara at taka undir við meir-lutanum í Ráðleggingar-nevndini, soleiðis at fyrst og fremst móður-málið fær betri sýmdir.

E.S. Hugaligt var annars at siggja í bløðunum, at av 13 lærarum í ymsum skúlum kring landið, vóru bert 12 heinleidis ímóti ætlaðu broyting-ini.

Vinarliga,

Eyðun á Borg,
fö., da., en.-lærari,
Argir

Landsbókasavnið:

Letur aftur í tveir mánaðir

Høvuðsbókastovnurin skal leggjast inn á edv, og tí verður stongt frá 3. mars til 4. mai

Í sambandi við at Føroya Landsbókasavn í vár fer at leggja høvuðsbókastovnin inn á edv, er neyðugt hjá stovninum at seta ymisk ó-vanlig tiltøk í verk. Eitt teirra er at stengja bóka-savnið – heilt og aldeis – fyri øllum útláni og fyrs-purningum – í tíðarskeið-num 3. mars til 4. mai 1997.

Fyrireikarar til hetta ar-beiðið hava verið gjørdar nú í eina tíð, men fyri at kunna gera arbeiðið heilt liðugt, verður neyðugt at stengja bóka-savnið verður, í sambandi við innlegging á edv, endavent, og vit fara sjálv undir at umskipa kort-skránnu til edv-skrá. Skal henda umskipanin avgreiðast upp á 8 vikur, er neyð-ugt at leggja alt annað virk-semi í húsinum niður. Brúk verður fyri øllum starvs-fólkunum, allari edv-út-gerðini, øllum arbeiðstím-unum og øllum fermetrun-um, skal hesin setningurin klárast.

Boðað verður frá hesum nú, so at tey, ið ætla sær at brúka tilfar av ella á Fø-roya Landsbókasavni, kunnu leggja sær arbeiðið til rættis við tí í huga, at bókasavnið verður stongt fyri almenn-inginum í mars og apríl í ár. Í hesum tíðarskeiði fer tó

at bera til at lata inn bókur í serstakan kassa, sum stend-ur í durinum á bókasavnin-um, men tað verður ikki gjørligt at læna. Tey, sum hava tørv á bókasavns-hjálpi, verða víst á Býarbóka-savnið, tlf. 13626, ið verður opið sum vanligt mána-dag til friggjadag kl. 10–18 og leygardag kl. 10–13.

Tey, sum hesa tíðina skulu lesa føroysk bløð á mikrofilmi, verða víst á Føroya Landsskjalasavn, tlf. 16677, ið er opið mána-dag, týsdag og hósdag kl. 11–19 og friggjadag kl. 11–16. Landsskjalasavnið fer hetta tíðarskeiðið at hýsa øllum filmunum og eisini einum parti av útgerðini.

Skulu vit vera før fyri at lata ein 170 ára gamlan stovn enn meira upp, so er í hesum føri neyðugt at lata aftur eina stutta tíð. Við hes-um í huga verður heitt á allar lánarar okkara at bera yvir við okkum og royna at skilja støðuna.

Frá mánaðegnum 5. mai kl. 10 verður Lands-bókasavnið aftur opið fyri almenninum í 44 tímar um vikuna.

Skrá fyri februar 1997

Leygardagin 8. februar til 16. februar
GM-Grand Prix í talvi

Mikudagin 19. februar, kl. 19.30
Norðna Felagið skipar fyri fyrilestri um Nordjobb v/ Birutu Hansen.

Friggjadagin 21. februar, kl. 17.00
Framsýningin »Filt uden grænser« letur upp. Verður í húsinum til 20. mars.

Friggjadagin 21. februar, kl. 19.30
Vágs kirkja.
Konsert við Ensemble Villancico og kórinum Ljómi.

Leygardagin 22. februar, kl. 10.00
FHS aðalfundur.

Leygardagin 22. februar, kl. 17.00
Christianskirkjan í Klaksvík.
Konsert við Ensemble Villancico.

Leygardagin 22. februar, kl. 21.00
Prix Føroyar kapping í Miðvági.
Luttakarnir eru: Birns, Mind Field, Arrestment, Sørving, Present Past, Ipikiss og Bløð, feitt & hár.

Sunnudagin 23. februar, kl. 16.00
Konsert við Ensemble Villancico.

Mikudagin 26. februar, kl. 19.30
Norðna Felagið skipar fyri fyrilestri um Norðna bókmentavirðislon v/ K. Ravnsfjall

Friggjadagur 28. februar
Finskur Kálmadalagur.
kl. 17.00 Smykkuframsýning og framsýning v/ Anker Eli Petersen letur upp.
kl. 17.30 Fyrilestur um Kalevala.
Stamen Stanchew og Stefan Simonsen spæla finskan tónleik.
kl. 18.45 »Finland er fin« – Finnair og Finska Ferðar- ráðið skipa fyri.

Høvi er at keypa í Kaffistovuni hvønn gerandisdag, húsið er opið

Norðurlandahúsið hevur opið:
Yrkadagar kl. 10–18 • Sunnudagar kl. 14–18

Amnesty International

Upplatingartíðirnar hjá Amnesty International, Føroya Delid eru: Týsdag kl. 8.30–12.30 og hósdag kl. 8.30–16.30. Tlf. 15816.